

Ali res ne moremo vplivati na zaloge in njihovo obračanje

Spremembe v predpisih bistveno vplivajo na poslovanje in rezultat Alpine

Uresničujejo se napovedi kar zadeva vplive sprememb v obračunskem sistemu na izkazani rezultat poslovanja v I. polletju. Spremembe v obračunskem sistemu, ki jih je prinesel spremenjen zakon o celotnem prihodu, pomenijo spremembe v načinu izračunavanja poslovnega rezultata. Stroški poslovanja so v I. polletju zaradi tega višje izkazani. Revalorizacija vseh vrst sredstev in porabe sredstev ter amortizacije, ki izhaja iz sprememb zakona o celotnem prihodu, je povzročila, da so v prvem polletju stroški porasli v TOZD Proizvodnja za 30 %, v TOZD Prodaja pa za 8 %.

(Revalorizacija pomeni preračun vrednosti npr. zalog materiala iz vrednosti po cenah v času nabave na vrednost po cenah na dan obračuna.)

S tem se vpliv inflacije oz. dražitev materialov sproti pokriva iz celotnega prihodka, to pa pomeni nižji dohodek in nižji ostanek čistega dohodka za poslovni sklad. Zakaj taka razlika v povečanju stroškov v posameznem tozdu? TOZD Proizvodnja deluje z izredno visokimi zalogami. Te zaloge so vrednotene preko planskih cen po nabavnih vrednostih. Zaradi visoke inflacije preračunavanje zalog na povprečne cene ob koncu obračunskega obdobja povzroča visoke zneske teh pre-

računov, ki jih je potrebno pokriti z rezultatom istega obdobja. TOZD Proizvodnja je ob polletju imel na zalogi za 850 starih milijard materialov, končnih izdelkov in materialov v nedokončani proizvodnji. Vendar to še ni tako slabo, če ne bi bilo obračanje teh zalog tako počasno. Material je bil v prvem polletju na zalogi v povprečju 76 dni; to je od dne, ko je bil pripeljan v tovarno, pa do dne, ko je šel v proizvodnjo; v proizvodnji se je zadrževal povprečno 22 dni, nato pa še 62 dni v skladišču končnih izdelkov, predno je odpremljen končnemu kupcu oz. trgovini. Obdobje zadrževanja v vseh fazah je skrajno previsoko. Glede na lansko leto se zboljšuje pri nedokončani proizvodnji, medtem ko se je pri materialih in končnih izdelkih ciklus vezave v primerjavi z lanskim letom podaljšal po 14 dni. To gibanje kaže na izredno slabo in neodgovorno poslovanje z zalogami vseh, ki s svojim de-

lom kakorkoli vplivajo na višino zalog. Do lanskega leta so previsoke zaloge povzročale visoke stroške obresti in s tem, ko so se obresti pojavljale v stroških poslovanja, so bremenile poslovni rezultat. V letošnjem letu obresti direktno ne vplivajo na rezultat, temveč povzročajo znaten odliv denarnih sredstev, kar bistveno vpliva na zmanjševanje likvidnosti. Na rezultat pa vplivajo revalorizacijski

(Nadaljevanje na 2. strani)

Iz šivalnice Žiri

Naših štirideset let

Osrednja proslava naše štiridesetletnice je za nami. Pravijo, da tako množičnega srečanja Žirovcev še ni bilo. Pa še nekaj velja poudariti — tudi prodajalcev še ni bilo toliko hkrati v Žireh.

Večinsko mnenje o srečanju je dobro; morda je bilo le nekaj pomanjklivosti: ozvočenje, ki ni »obvladalo« tako velikega avditorija, sprejem gostov z rezervacijami je tudi delno zatajil, posebno še zato, ker so gostje nepričakovano prihajali tudi po novozgrajeni cesti. Vprašanje je tudi, če zveneči ansambli in posamezniki vedno tudi navdušijo ...

Sicer pa je bilo o.k. Pomembna poteza je bila nedvomno tudi ta, da so za našo postrežbo poskrbeli drugi.

Zdaj prihajamo v zadnje obdobje našega praznovanja. Še dobro, da prireditev ne bo več veliko, saj nas čaka veliko skrbi in dela, da bomo praznično leto tudi uspešno zaključili.

Jeseni bo še šahovski turnir, pa kakšno športno tekmovanje, razstava ali še kaj ...

N. P.

1947-1987

DOGOVARJAMO SE - DOGOVORILI SMO SE

(Nadaljevanje s 1. strani)

stroški porabe, ki so odvisni od višine zalog, hitrosti obračanja zalog in višine inflacije. Glede na to, da na inflacijo ne moremo vplivati, pa sta drugi dve kategoriji: zaloge in obrat, odvisni predvsem od našega dela. Ravno tu pa smo povsem odpovedali. Prekomerne zaloge ob poslabšanju obratov zalog so povzročile, da so stroški, ki izhajajo iz revalorizacije, tako visoki, da zelo ogrožajo pozitiven rezultat poslovanja. Skupno ti stroški znašajo v proizvodnem tozdu za 1,876 milijonov dinarjev.

V TOZD Prodaja je učinek revalorizacije bistveno nižji, glede na to, da se zaloge vodijo po prodajnih cenah in s tem ni potrebno delati revalorizacije zalog obutve v prodajalnah. Revalorizacija se opravi samo pri amortizaciji in poslovnem skladu. Skupno so porasli stroški le za 8 %, kar je vrednostno za 456 milijonov din. Vendar je tudi v prodaji v zadnjem času prišlo do prekomernih zalog. Ocenjujem, da so previsoke od 1.000 do 1.500 milijonov din, kar je povzročilo za te zneske dodatno kreditno zadolženost. Skupne zaloge v MPM znašajo 5.500 milijonov din, lani pa so znašale 1.693 milijonov din.

Trenutna poslovna slika ob polletju v TOZD Proizvodnja zaradi visokih revalorizacijskih stroškov ter njihovem naraščanju in ob dejstvu, da ne dosegamo planirane količinske proizvodnje, ki je veliko pod količinami iz lanskega prvega polletja, postavlja resno vprašanje, kakšen bo naš poslovni rezultat ob koncu leta. V ta namen sta bili izdelani analizi napovedi rezultata ob koncu leta, in to po prodajni plati, z izhodiščem, da smo z naročili uspeli zapolniti celoletne proizvodne zmogljivosti (kapacitete) ter s stališča gibanja planiranih sestavin (kategorij), katere vplivajo na končni poslovni rezultat.

Obe napovedi izkazujejo pozitiven končni rezultat, vendar brez večje akumulacije. Tako tudi ni rezerv, ki bi ob negativnem odstopanju od plani-

ranih okvirov ohranile pozitiven rezultat.

Ocena rezultata poslovanja kaže, da bodo revalorizacijski stroški predstavljali 11 % ocenjene realizacije. To je nižje kot to dosegamo v prvem polletju. Ocena je delana na planiranih obratih zalog. To pomeni, da v kolikor ne bomo izboljšali dela z zalogami in dosegli najmanj koeficiente obratov, določene s plani, bo to povzročilo slabši rezultat, ki pa že tako ne izkazuje večje rezerve.

Drug tak predpis, ki v prvem polletju posega v naše poslovanje, ne v sam rezultat, temveč v pogoje dela, je devizni zakon. Tudi v Alpini je prinesel marsikatero grenkobo, saj na vsej črti ne deluje tako, kot je bilo predvideno, da bo deloval. Položaj je še mnogo težji, kot smo ocenjevali v začetku letošnjega leta. V drugem trimesečju uvoz materialov praktično ne poteka več po rednih poteh uvoza, kot je bilo to v preteklosti; banke že dalj časa ne izplačujejo niti dnevnic za službena potovanja. Na tem področju se tudi vnaprej ne predvidevajo spremembe na boljše, kvečjemu še korak na slabše, če je to sploh še mogoče. To Alpine kratkoročno ne more toliko prizadeti, je pa bistveno za daljše razdobje. Tu se pričakujejo spremembe v zakonodaji, ki ne bodo kar naenkrat prinesle normalnih pogojev, temveč naj bi bile naravnane bolj življenjsko.

Spremembe v zakonu o celotnem prihodku prinašajo spremembo tudi na področju stanovanjskih sredstev. Do sedaj je bilo možno (če DO ni poslovala z izgubo), koristiti sredstva stanovanjskega sklada sproti med letom, glede na priliv sredstev na sklad. Po prvem polletju pa to ne bo več možno. V bodoče bo možno med letom pritekajoča sredstva koristiti šele po zaključnem računu, to je od marca prihodnjega leta dalje. S tem bo nastopila enoletna praznina pri reševanju stanovanjske problematike.

Franci Mlinar

Nekaj podatkov o poslovanju v prvem polletju

V prvem polletju smo v Alpini izdelali 1.122.835 parov obutve, kar je nekoliko manj, kot smo načrtovali. Manjša količina proizvedenih parov pa je tudi posledica tega, da smo izdelovali nekatere vrste obutve, za katere se zahteva daljši čas izdelave. Norme smo povprečno presejali za 17,5 %.

Konec junija je bilo v delovni organizaciji zaposlenih 1925 delavcev, kar je 1,2 % manj kot v začetku leta in približno toliko kot v enakem lanskem obdobju. V prvem polletju je bilo opravljenih 15.323 nadur, kar je 21 % več kot lansko prvo polletje.

Ne moremo biti zadovoljni s podatkom, da smo delovni čas izkoriščali slabše kot lani, saj je narastlo število ur po času, povečali pa so se tudi izostanki (bolniške do 30 dni, bolniške nad 30 dni, plačani in neplačani opravičeni izostanki).

Po vseh prodajnih poteh smo prodali 1.379.000 parov obutve, od tega 786.000 parov v maloprodajni mreži, 41000 parov prek grosistične prodaje, 552.000 parov obutve pa smo izvozili (od tega 391.000 parov na zahodno tržišče).

Prodaja poteka, kljub težavnim pogojem, dokaj ugodno, zato bo tudi v drugem polletju izredno pomembno, da bomo proizvedli planirane količine obutve, in to pravočasno ter kvalitetno.

Nekoliko se je v prvem polletju poslabšalo obračanje zalog materiala in gotovih izdelkov in temu bo v drugi polovici leta potrebno posvetiti več pozornosti.

Za osebne dohodke smo v prvem polletju namenili 2.800 milijonov din. Povprečni neto osebni dohodek za redno delo je v DO Alpina znašal v prvem polletju 180.899 din in je bil za 121 % višji kot lansko prvo polletje.

V drugem polletju bo tako izredno pomembno, da bomo vsi člani kolektiva maksimalno prizadevno opravili vse postavljene naloge in s tem pomagali, da bi delovna organizacija kot celota v letošnjem letu dosegla čim ugodnejše poslovne rezultate.

M. Č.

V montaži se pokaže dobro ali slabo delo vseh, ki so do sedaj pripravljali proizvodnjo in delali čevlje.

DOGOVARJAMO SE - DOGOVORILI SMO SE

Ob rob sklepom delavskih svetov

Prejšnji mesec so se sestali delavski sveti TOZD in DSSS, seje DS DO pa tokrat ni bilo.

Proizvodni plan tudi junija ni bil dosežen, saj smo naredili samo 95,6 % planirane obutve, v prvem polletju pa smo dosegli plan le 97,8 %.

Na vprašanje, ali bo zaradi tega potrebno delati med kolektivnim dopustom, je bilo rečeno, da se med dopustom ne bo delalo (razen v zelo majhnem obsegu npr. na desmi).

Povečali so se tudi stroški za asfaltiranje na našem parkirišču, kjer je bilo prvotno planirano, da bomo asfaltirali samo polovico parkirišča in da bo asfalt nekoliko tanjši. V zadnjem trenutku smo se odločili za asfaltacijo celotne površine, zato je bilo potrebno odobriti dodatna sredstva v višini 15.100.000,— din. Skupni stroški asfaltacije parkirišča so tako okrog 23.000.000,— din. Naša vzdrževalna služba naj bi med kolektivnim dopustom parkirišče opremila še s parkirnimi črtami, tako da bo parkiranje v prihodnje res urejeno. Odobrena so bila tudi sredstva v višini 12.000.000,— din, za vzdrževalna dela pri obnovi sanitarij v upravni stavbi.

Alpina bo skupaj z drugimi delovnimi organizacijami čevlarsko-predelovalne industrije sofinancirala dve raziskovalni nalogi, ki ju bodo letos opravili v Peku. Izdelali bodo projekt, po katerem bo možno konstruirati in oblikovati zadnje dele kopit z ozirom na višino pete in dolžinske številke. Po drugem projektu pa naj bi izdelali slovar, ki bi obdelal slovensko čevlarsko izrazje.

Ves svetovni razvoj in z njim tudi razvoj čevlarske industrije gre v smeri računalniške obdelave. Vemo, da lahko le s takim razvojem uspešno konkuriramo tudi na svetovnih tržiščih, zato

bomo skušali prodreti z boljšim načinom obdelave podatkov. Tako bomo pri firmi Microdynamics kupili CAD/CAM sistem, ki temelji na IBM računalniku, kakršnega imamo pri nas. Prva faza obdelave naj bi bila računalniško podprto modeliranje.

Potrjenih je bilo tudi nekaj odpisov za vzorčne čevlje, ki smo jih brezplačno poslali kupcem ter nekaj odpisov zaradi reklamacij, vendar so zneski v primerjavi s posli, ki so bili sklenjeni, dokaj majhni.

Letošnje leto pospešeno tečejo priprave in razgovori za izgradnjo blagovnice v Žireh. Nosilec investicije je Alpina TOZD Prodaja, ki bi na začetku vložila tudi nekaj več sredstev, da bi gradnja čimprej stekla. Stroški se bodo na koncu leta poračunali in enakomerno razdelili na vse ostale investitorje. Vrednost investicije Alpine TOZD Prodaja bo znašala približno 15 starih milijard din.

Pri izgradnji bodo poleg Alpine sodelovali še: Kokra Kranj, Ljubljanska banka, PTT Kranj ter Loka Škofja Loka.

Zaloge so še vedno problem, saj nam je ostalo precej več obutve kot v enakem obdobju lani. Največje povečanje je pri moških nizkih špagaricah, coklah in PVC obutvi. Ker so to cenejši artikli, računamo, da ob normalni prodaji tega problema ob koncu sezone ne bi bilo več.

Ker referendumski program za izgradnjo šol v občini še ni zaključen, samopriskpeva pa ni več, zbiranje sredstev preko prispevne stopnje v SIS po starem načinu torej ni več možno, je bilo potrebno poiskati nov način, da se zastavljene naloge zaključijo. Tako smo podpisali spremembe samoupravnega sporazuma o temeljnih plana komunalne skupnosti ter sprejeli nov SS o združevanju sredstev za izgradnjo in obnovo vzgojnoizobraževalnih objektov. Obremenitev delovnih organizacij ostane po tej varianti ista, za okrog 1 % pa se zmanjšajo prispevki iz našega osebnega dohodka. Dopolnilo k samoupravnemu sporazumu in nov sporazum smo sprejeli s pripombo, da se je v šolske objekte v naši občini že veliko vlagalo in da bodo temu primerni tudi stroški vzdrževanja. Glede na to je potrebno obnoviti oz. zgraditi le najnujnejše. V bodoče bo treba več pozornosti posvetiti zdravstvu, ki je osnova in najpomembnejša družbena dejavnost, vemo pa, da so ponekod pogoji dela skoraj nemogoči.

Kako iz primeža poslovnih tokov in zakonodaje

Oskrba z materiali nezanesljiva. Se bo vendarle spremenila devizna zakonodaja

V prodajalnah se zaključuje prodaja poletne obutve, modelirji pripravljajo že novo poletno kolekcijo za prihodnje leto, medtem ko je kolekcija za jesen-zimo že v proizvodnji.

Oskrba proizvodnje z materiali je za nabavo vsako leto zelo zahtevna naloga, kar velja še posebej za proizvodnjo ženskih škornjev, kajti za en par potrebujemo najmanj pol metra usnja, to pomeni, da moramo za vsak delovni dan preskrbeti 800—1000 m² usnja. To je pri sedanjih preskrbljenosti jugoslovanskega tržišča z usnjem precejšen problem, zlasti še, ker že dolgo zelo primanjkujejo kvalitetni gladki, predvsem telečji in junečji materiali. Usnarji na domačem trgu ne dobe zadostne količine kvalitetnih kož za tako proizvodnjo, pri uvozu pa se srečujejo z enakimi težavami kot vsi uvozniki. Kljub temu smo proizvajalcem usnja poslali vsa naročila in upamo, da bodo tudi dobave tekale kolikor mogoče normalno. Pri usnju so poseben problem tudi cene, ki se iz meseca v mesec spreminjajo; tako so sedaj že dokaj visoke, gladko gornje usnje stane že okrog 30.000,— din kvadratni meter. V avgustu in septembru se spet obetajo podražitve vsaj za 10 %.

S preskrbo drugih materialov za ženske škornje ne bi smelo biti posebnih težav, prav lahko pa bo nekaj težav pri dobavah podplatov, kar zadeva druge materiale, pa upam, da ne bodo manjkali.

Anica Govekar

Tudi z materiali iz uvoza, ki jih za jesen-zimo ne potrebujemo veliko, upamo, da ne bo težav, to pa zato, ker trenutno še koristimo blagovni kredit Fimex; ko pa bo ta izkoriščen in ne bomo imeli drugega vira financiranja uvoza, zares ne vem, če bomo sploh lahko še kaj uvozili.

Upamo, da se bo vsaj nekoliko spremenila zakonodaja v prid aktivnih izvoznikov. Vemo, da brez uvoza še vedno ne moremo, česar pa bi nas sedanja devizna zakonodaja rada na silo odvadila, ne glede na posledice, ki lahko zaradi tega nastanejo. Kljub vsemu upam, da bo preskrba z materiali za kolekcijo jesen-zima zadovoljiva, kar pa z dosti manjšo zanesljivostjo lahko računamo za pomlad-poletje 1988, pa za ruski izvoz, kajti ob vztrajanju sedanje devizne zakonodaje bo povozilo nas in še marsikoga. Mogoče pa bo turizem, ki je sedaj na višku, prinesel družbi in nam toliko deviz, da bomo normalno delali. Upajmo!

1947-1987

Kako nam kaže v Ameriki

V sredini julija je bil v Hannoveru, kjer ima sedež firma Alpina Sports ZDA, sestanek, na katerem smo obravnavali problematiko sestave kolekcije obutve za naslednjo prodajno sezono. Dogovarjali smo se, kako gledati na konkurenco najti boljše pot prodaje v višji cenovni razred, kar pomeni več čistega ostanka dohodka na posamezni prodani par.

Na kolekcijo, ki smo jo v Alpini že prej pripravili, ni bilo posebnih pripomb. Na področju smučarskih čevljev — pancrjev, so potniki poudarjali predvsem, da je sestava kolekcije dobra, vendar za prodajno sezono 1989/90 nujno rabijo nov otroški čevlji, ki naj bi nadomestili sedanje, kot so Bambino, JR 200 in JR 300. Predvsem pa je bilo poudarjeno, da mora biti kvaliteta redne proizvodnje povsem enaka vzorčni obutvi, katero prodajamo v letošnji sezoni.

Pri tekaški obutvi, kjer Alpinina prodaja pokriva 20% ameriškega trga, v primerjavi s pancrji, kjer zavzemamo 4-5% delež, je situacija precej drugačna. Za redno kolekcijo, ki jo prodajajo v tej sezoni, menijo, da je kvaliteta izdelana. Ker ni večjih napak in reklamacij, tudi ni bojazni, da se v naslednjem letu ob podobni kvaliteti, ne bi dalo prodajati. Tudi na tem področju želimo prodajati v zgornjem in srednjem kakovostnem razredu, zato moramo še več pozornosti posvetiti izdelavi kolekcije. V tekmovalnem razredu modelov NN 400, 450 in no-

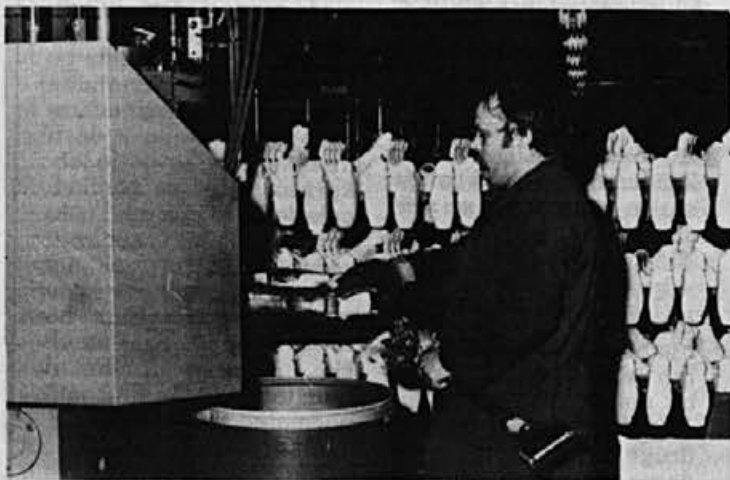
vem modelu NNN 500 smo naredili velik korak naprej. Več pa bomo orali napraviti v srednji kategoriji modelov s podplati NNN, kjer pričakujemo količinsko sorazmerno veliko prodajo.

Pravilnost te u meritve je bila izražena tako s strani vodstva firme Alpina Sports, kakor tudi od strani potnikov, ki prodajajo te obutve. V ta namen je firma Alpina Sports pridobila novega sodelavca, ki se bo ukvarjal s sestavo kolekcije tekaške obutve in marketinškim pristopom prodaje.

Po napovedih in pod pogojem, da bomo v Alpini izdelali obutev tako, kot jo zahteva tržišče in da bo tudi pravočasno izdobljena (kar v tej sezoni ne moremo trditi za model MS 750 in NNN 400 in 450), naj bi v sezoni 1988/89 prodali na ameriško tržišče 75.000 parov smučarske in 150.000 parov tekaške obutve, kar bi znašalo okrog 4 milijone ameriških dolarjev.

Glede na sedanjo težko situacijo na domačem tržišču je to vsem nam dodaten iziv.

Jože BOGATAJ

V termoplastih jih pestijo roki

Nekaj čevljev, ki smo jih delali prejšnji mesec

Art. 3332 MS 950

Popolnoma nov čevlji v Alpinini kolekciji, namenjen vrhunskim smučarjem.

Značilnosti tega novega čevlja so vstop zadaj in neštete možnosti posamičnega prilagajanja zahtevam smučanja in terena.

Je plod domačega razvoja in znanja.

Art. 5536 NNN 130

Visok udoben tekaški model, narejen iz purko boksa, toplo podložen. Izdelujemo ga v štirih barvnih kombinacijah.

8391
2208
agnes

Art. 8391

Ženska salonka s praktično peto. Izdelana iz ševroja v več barvnih kombinacijah. Izdelujemo jo za zahodno-nemško tržišče.

8386
6006
ecole

Art. 8386 ECOLE

Praktična in moderna obutev za mlade. Izdelana je iz naravnega usnja buffalo. Poudarek čevlju dajejo usnjeni in kovinski okrasji. To skupino obutve smo izdelovali za nizozemsko tržišče. Z malo spremenjeno izvedbo bo v prodaji tudi na domačem tržišču.

Art. 7616

Eleganten ženski škorenj izdelan iz umetnega usnja v več modnih barvah. Izdelovali smo jih za firmo ASPO iz Nizozemske.

KAKO USTVARJAMO

Tudi med dopustom je veliko dela

Poleg običajnega letnega čiščenja, kjer je bilo vključenih 30 do 35 dijakov, ki so delali med počitnicami, je bilo treba obnavljati ključne stroje in naprave, ki jih med letom ni mogoče popravljati.

Na vrsto je prišel tudi del instalacij v »upravni« zgradbi, kjer so obnovili tudi del sanitarij.

Ta dela sta izvajala Tehnik in Obrtnik iz Škofje Loke. V obratu v Gorenji vasi so postavljali temelje za sekalne stroje v novi priokrojevalnici. Tudi to je delal Tehnik. Kljub temu, da je bilo toliko zunanjih sodelavcev in dijakov, je še vedno moralo med dopustom delati precej naših delavcev vzdrževanja. Toda redna proizvodnja zahteva tudi redno vzdrževanje, kar pač opravljajo naši delavci, takrat, ko je to najbolj mogoče.

Anton Žibert

V »termoplastih« je bilo v začetku dopusta vse živo. »Delamo tretje naročilo za Beneco,« je povedal vodja oddelka Ciril Vidmar.

»Gre za 5.000 parov, ki jih moramo narediti do 3. avgusta. Povečini so že odbrizgani, tako da bomo brizgali le še nekaj dni, potem pa se bo to postopoma ustavljalo. Vse pa je treba še obrezati, kjer tudi ne morejo delati začetniki. Proizvodnja je zahtevna, saj je iz leta v leto več sestavnih delov.«

Slavko Kristan:

»V montaži šal delamo nekaj dni. Problem je v tem, da ni delavcev na ključnih fazah, ker so na dopustu. Proizvodnja za izvoz pa je zahtevna, zato je boljše, da ne delamo, kot da bi delali slabo.

Del proizvodnje bodo odpeljali v ZDA že 26. julija, ostalo pa kasneje.

Zakaj delamo sedaj, je vprašanje. Morda zato, ker art. MSC nismo mogli skompletirati pred štirinajstimi dnevi, ker smo iz Italije dobili nekvalitetno okovje. V začetku julija smo morali to popravljati ...«

Ustavili smo se tudi v skladišču končnih izdelkov. Tu so ravno pripravljali transport za Belmo v Zvezno republiko Nemčijo in Aspo na Nizozemsko.

Polde Strlič je povedal, da že dva dni kompletira obutev, da bi lahko poslali kompletne pošiljke. Tu manjka en par, tam trije, ponekod celo deset parov. Pošiljke kompletirajo iz proizvodnih viškov. Kaj pa, če zmanjka viškov?!

»To, kar delamo, niti ni možno narediti prej,« je menil Tone Gorjup. »Čeprav vemo za posamezna naročila, je treba dodatno narediti še veliko, saj imajo različni kupci zelo različne zahteve. A plan predstavlja proizvodnjo, ki jo za posamezne kupce po škatlah dokaj različno opremimo.« Človek se vendarle sprašuje, ali ne bi mogli biti osnovni dogovori drugačni ali natančnejši.

Tudi med letošnjim dopustom smo zidali.

Strojni park tudi v rezervi

Včasih smo temu rekli britof. Danes nedvomno bolj pristojna skladišče neuporabljenih strojev. Teh je tu skupaj kar okoli 250. Za vse to, pa za izdajo in prevzemanje, skrbi oskrbnik osnovnih sredstev Milan Oblak, ki je med drugim povedal:

»Tu imamo okoli štirideset šivalnih strojev, različne motorje, črpalke, ventilatorje, stroje iz opuščene proizvodnje. Imamo pa tudi nekaj čisto novih strojev, ki sploh še niso bili v uporabi; nekaj strojev je tu začasno, ker jih proizvodnja trenutno ne rabi ...

Če se sprehodimo naprej, vidimo kovinske forme, za katere v tovarni tudi ni posebnega skladišča, orodje, rezervne dele, pisarniške stroje, ki so odslužili in bodo šli na odpad ... »O vsem tem vodim posebno knjigo, v katero vpisujem, kaj v skladi-

šče pripeljejo in kaj izdam. To je le rešitev v sili; pričakujem namreč, da bomo evidenco uredili s pomočjo računalnika, za kar se že nekaj časa dogovarjamo. Za manipuliranje s stroji imam tu viličar, vendar je še vedno včasih potrebno več ljudi, da lahko naložimo ali razložimo kak težji stroj.

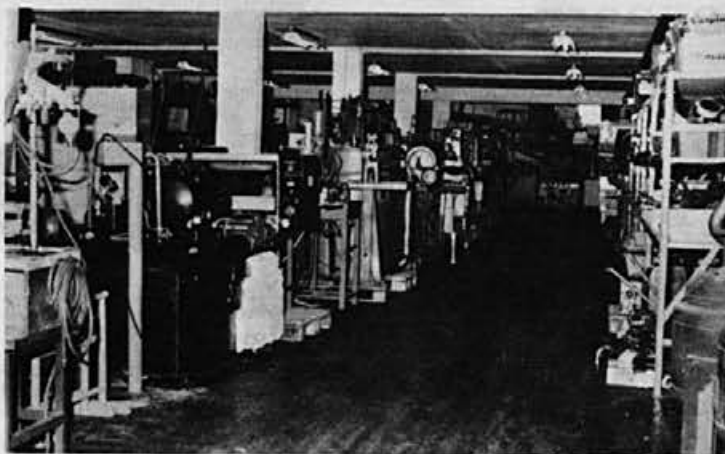
Poseben problem predstavlja precejšnja oddaljenost skladišča od proizvodnih oddelkov, saj moram kilometer dolgo pot prevoziti s službenim kolesom deset do petnajstkrat dnevno,« pripoveduje Milan Oblak.

Skratka, ogledali si nismo »britof«, ampak lepo urejeno skladišče, kjer je sicer vlaga še vedno dokajšen problem, kar pa rešujejo z rednim podmazovanjem. To so letos uspešno opravili praktikanti.

Nejko Podobnik

Milan Oblak bo izdal stroj, ki je nekaj časa miroval

Tako izgleda skladišče neuporabljenih strojev

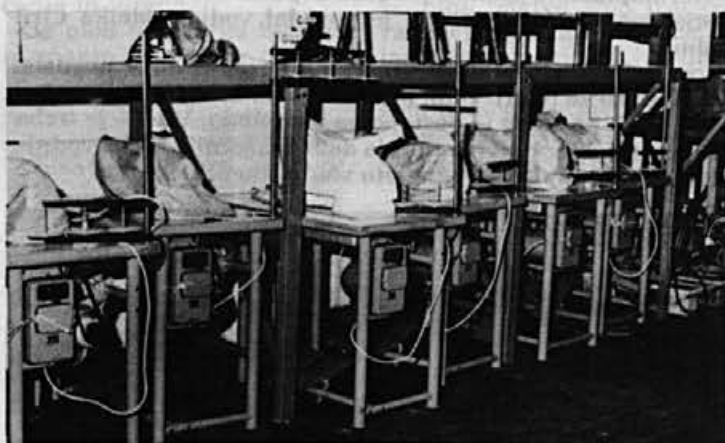
Delo med dopustom

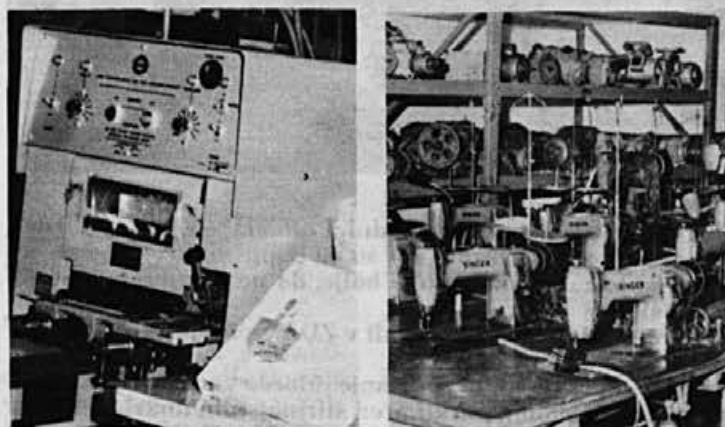
V novi prikrojevalnici v Gorenji vasi so med dopustom zabetonirali štirinajst podstavkov za sekalne stroje. Nujno opravilo, le škoda, da tega niso naredili še preden so položili pod v delavnici. Dopust je ravno pravi čas, da to vendarle naredimo.

Šip so se lotila predvsem dekleta. Malo izkušenj še manjka ...

Lepo zavarovani šivalni stroji čakajo

Tale stroj bomo še uporabili

Na desetine singlaric

KAKO USTVARJAMO

Služba za načrtovanje in analize

»V naši službi, kot že ime pove, pripravljamo dolgoročne, srednjeročne in letne plane delovne organizacije in analize ter ocene, ki iz tega sledijo,« je pripovedovala vodja službe diplomirana ekonomistka Jana Erznovník.

»Drugo področje so investicije, s čimer se trenutno manj ukvarjamo. Pri tem gre za koordinacije med zunanjimi in notranjimi sodelavci. Vedeti namreč moramo, da je investicijski program osnova za odločitve, saj temelji na študijah, predstavitvi alternativ in učinkov, ki jih dajo le-te. Skratka, gre za posebna znanja, ki si jih moramo pridobiti celo za formalni podpis. Tretje področje je stalno spremljanje in urejevanje podatkov za zunanje uporabnike. Gre za podatke, ki so rezultat dela celotne delovne organizacije: statistike, ankete za zunanje inštitucije«. Kako bi konkretizirali te vsebinske naloge?

Seveda naj omenim še delo, ki ga opravimo vsako četrtletje in ob koncu leta, to je poslovno poročilo.

»Trenutno spremljamo zaloge, kar je rezultat položaja, ki je nastal potem, ko je kapital postal tako drag. Pred tem obračanje zalog ni bilo tako pomembno.

Poleg tega spremljamo stroške, materialne in režijske in vse ostale elemente, ki tvorijo poslovno politiko. Pri tem bi omenila, da je od nas, delavcev te službe, marsikaj odvisno, med drugim tudi to, da na kak problem pokažemo.

Pogrešamo pa tako imenovane povratne informacije; to je, kakšne učinke ima neka usmeritev, na katero smo vplivali. To je deloma tudi vplivalo, ker ni pravega sprotnege stika s kolegijem, kjer se o takih vprašanjih največ pogovarjajo.

Kaj pomaga analiza, če pa ne morem določenih ugotovitev približe predstaviti. Mislim, da bi morala naša služba imeti podoben položaj, kot ga ima služba za organizacijo in informatiko.

Naš cilj je, da se v planih in analizah pokažejo gibanja v celotni delovni organizaciji.

Moram tudi reči, da v tej službi brez povezovanja z drugimi strokovnimi služba-

Fani Peternelj in Jana Erznovník

mi na vseh ravneh sploh ne bi mogli delati.

Katere pa so poleg vodstva službe vaše konkretne strokovne naloge?

»Moja vloga koordinatorja v službi pomeni manjši del. Težim k temu, da sta ostali sodelavki na svojem področju samostojni, moja vloga je v koordiniranju znotraj in navzven. Konkretno pa se ukvarjam s plani in investicijami, pri čemer pa mi pomagata tudi sodelavki.

Fani Peternelj je planerka-analitičarka in sodeluje pri oblikovanju planov. Takole pripoveduje:

»Pripravljam tudi sprotne analize zalog, osebnih dohodkov, opravljam občasne analize, zbiram podatke za statistiko navzven, ankete in podobno: gre za podatke, ki zadevajo celotno delovno organizacijo. Opravljam tudi izračun DPRP (družbeno priznanih reprodukcijskih potreb) in še marsikaj, kar je v nekem trenutku potrebno. Problem pa so vedno podatki, ki jih je treba zbrati, torej da so res uporabni.

Svoje delo izpopolnjujemo in če omenim le statistiko, ki je v začetku zahtevala celega človeka, lahko rečem, da danes s tem zamudimo desetkrat manj časa.

Tanja Mohorič je prav tako analitičarka.

V času obiska je bila na porodniškem dopustu, zato naštejmo le njene glavne naloge.

Pripravlja analize in podatke bolj s finančnega vidi-

ka (analiza likvidnosti), pomaga pri izdelavi finančnega plana, pripravlja podatke, ki jih od nas zahtevajo banke, na primer ob najemanju kreditov in podobno.

Skratka, delo službe je dokaj razvejano in zahtevno. Delavke želijo predvsem, da bi lahko čim več delale strokovno in se manj ukvarjale s tehničnimi deli.

Vedo, da morajo biti odprta služba, to pa pričakujejo tudi od drugih.

Nejko Podobnik

Iz naših prodajaln

Kolektiv prodajalne v Slavonskem Brodu uspešno kljubuje tudi konkurenci.

Naša prodajalna počela je sa radom prije 25 godina, to znači već 1962. godine.

U to vrijeme u Slavonskom Brodu bilo je malo prodavaonica obuće i konkurencija je bila mala. Danas Brod ima 25 prodavaonica obuće, koje su većinom smještene u užem centru grada na boljoj lokaciji.

Iako je kupovna moć opala, a konkurencija je velika, naša prodavaonica posluje dosta dobro. Godišnje i mjesečne planove ispunjavamo. Za prvo polugodište ove godine ispunili smo i financijski i parovni plan.

Nadamo se, da ćemo i u buduće uz naš trud i zalaganje postići postavljene nam zadatke.

U našoj prodavaonici zaposlene su četiri radnice i to: poslovođa prodavaonice Dragica Luketić i prodavačice Marica Antunović, Marija Horvat i Marica Stanišić.

Đrugarski vas pozdravljamo.

Dragica Luketić

Delo med počitnicami

V razgovoru so sodelovali: Tomaž Jereb, Nataša Cigale, Metka Filipič, Irma Dolinar in Milan Klemenčič. Razgovor sta vodila Nejko Podobnik in Vladimir Pivk, zapiske je pripravila Anuška Kavčič.

Delo-življenje: Zakaj si se odločil(a) za delo med počitnicami?

Tomaž Jereb, kovinarska šola:

Letos sem že drugič prišel na delo med počitnicami v Alpino. Lansko leto sem delal 1 mesec v skladišču in na lahkem traku in bil sem kar zadovoljen. Za delo se odločam v glavnem zato, ker doma nimam kaj početi pa še

koristno je. Tako zaslužim za morje in tudi druge stvari. Letos delam v zbiralnici in delo je kar zanimivo, ker je razgibano; v oddelku na traku je bilo včasih dolgočasno.

Nataša Cigale, lesarska srednja šola:

Za delo med počitnicami sem se odločila prvič, ker sem imela možnost. Menim, da bom počitnice tako tudi bolj koristno uporabila. V šivalnici delam razna dela, signiram, lepim, čistim

(priprava dela), kjer sem kar uspešna, saj vedno presežem normo. Za šivalnico lahko rečem, da je delo tu kar zanimivo, delovni pogoji pa so izredno težki. Huda vročina in slab zrak res slabo vplivajo na delavke. V takih pogojih dela se ne bi želela stalno zaposliti. Delam že od 22. junija in danes sem dobila tudi prvo »plačo« — 46.000,— din. Denar bom v glavnem porabila za učbenike in druge potrebščine za šolo.

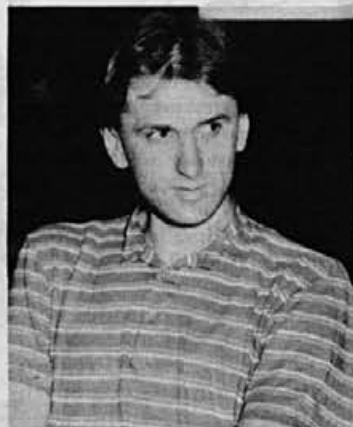
Metka Filipič, družboslovna usmeritev:

Delam v skladišču, kjer sem zelo zadovoljna. Opravljam vsa dela v skupini, kjer pakiramo obutev. Moramo biti kar natančni, da je delo dobro opravljeno. Delala bom ves mesec.

Irma Dolinar, administrativna šola:

Delam v montaži šal in letos sem se že drugič odločila, da bom na ta način preživela del počitniških dni. Prej sem delala že v različnih oddelkih, še najbolj pa sem zadovoljna tukaj. Delovni pogoji so dobri. Poznam sodelavce in dobro se razumemo. Delam predvsem zato, da bom nekaj zaslužila, ker bom šla avgusta s svojo družbo na morje, kasneje pa še preko osnovne šole, kjer bom pomagala pri šoli v naravi.

Milan Klemenčič, absolvent visoke šole za organizacijo dela — proizvodna smer:

Za delo med počitnicami se odločam v glavnem zaradi zaslужka. Tako sem že v času študija večkrat delal preko študentskega servisa. Moram reči, da je takšna oblika organiziranega dela dijakov in študentov v redu in opažam, da druge delovne organizacije tega ne organizirajo.

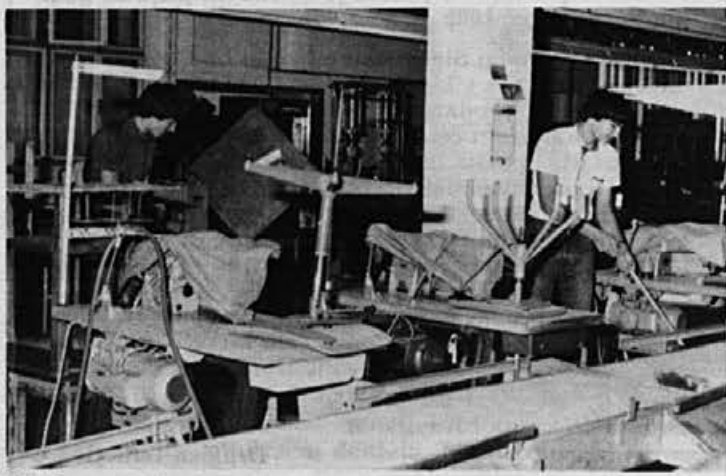
Pripravljam se na diplomu in v Alpini računam tudi na zaposlitev. Zdaj delam v plastiki, kjer sem delal tudi že prejšnja leta. Delo me je že dobro poznano in nimam več nikakršnih težav. To mi bo tudi koristilo pri kasnejšem delu, saj organizatorju vsekakor prav pride, da spozna najprej delo in organizacijo v proizvodnji. Tu bi se dalo z majhnimi stroški še marsikaj izboljšati, predvsem kar zadeva organizacijo dela, da bi bilo delo lažje in bolj učinkovito. To bi morali reševati kompleksno, ker je veliko stvari, ki se med seboj povezujejo. Pomemben dejavnik pri tem je gotovo tudi nagrajevanje.

Delo-življenje: Kaj bi bilo treba storiti, da bi počitniško delo še bolje organizirali?

Milan Klemenčič: Mislim, da je počitniško delo v Alpini zelo dobro organizirano. Malo delovnih organizacij je takšnih, da toliko ljudi zaposli med počitnicami. Važno je tudi, da so ljudje ustrezno razporejeni.

Med sodelavci se počutim povsem enakovreden, ker vsi delamo za stroji in moramo dosegati normo. Pri tem mi pride prav, da sem po osnovnem poklicu kovinar.

ZAKLJUČEK: Tudi drugi dijaki in študentje so z organizacijo zadovoljni in nimajo nobenih pripomb. Menijo, da bodo v naslednjem letu spet prišli na delo v Alpino. Vse skupaj bo še toliko lažje, ker bodo delo in tovarno že malo bolje poznali. Želijo morda le to, da bi organizirali skupinski ogled tovarne, da bi imeli boljše predstavo o celotni delovni organizaciji, ne pa da so poučeni samo o tistem delu, ki ga bodo opravljali. Tudi red, na katerega se je treba navaditi, pride prav v kasnejšem življenju in delu.

Dekletom v šivalnici so tokrat pomotali fantje

VAŽNO JE ... DA VEMO

Kadrovske novice

Znano je, da je že v preteklem mesecu nastopilo delovno razmerje več dijakov za delo med počitnicami, julija jih je začelo delati kar 44. Največ jih je nastopilo v TOZD Proizvodnja, ti so med kolektivnim dopustom čistili tovarno; kasneje pa bodo spet razporejeni po oddelkih. V DSSS so dijaki razporejeni v skladišču materialov in v skladišču končnih

izdelkov, kjer so prav v tem času velike potrebe.

V TOZD Proizvodnja so poleg počitniškega dela nastopili še Marko Broder, ki se je vrnil iz JLA, v obratu Šentjošt sta nastopili delovno razmerje Jožica Pustovrh in Ivanka Nartnik. V delovni skupnosti skupnih služb je nastopila delovno razmerje pripravnica Ana Bevk, v TOZD Prodaja pa Vesna Šparavac, prodajalka v prodajalni Zagreb I.

Z delom so v tem mesecu prenehali v TOZD Proizvodnja: Anton Oblak, Anton Bogataj, Gabrijel Vegelj, Nevenka Blaško iz obrata Col, in iz TOZD Prodaja Jadranka Golijanin — prodajalka iz prodajalne Sarajevo I.

OB UPOKOJITVI:

Ob upokojitvi želimo dolgoletnima sodelavcema Antonu Bogataju in Gabrijelu Veglju še mnogo zdravih in zadovoljnih let, z željo, da bi jih preživela v sreči in zadovoljstvu v krogu svojih domačih!

Dozročili so se

Ob vstopu na novo življenjsko pot; sodelavcem iz TOZD Proizvodnja Silvi Guzelj, Simonu Hriberniku in Bernardi Likar iz obrata Col, iskreno čestitamo in jim želimo veliko sreče, razumevanja in zadovoljstva v zakonu.

Umrli je Anton Peternel

Brez posebnih šol, toda z velikimi izkušnjami in elanom, predvsem pa z razumevajočim odnosom, se je Anton Peternel uveljavil ne samo kot direktor, temveč se je priljubil večini Žirovcem. Čas je terjal odpovedovanje na vsakem koraku, in to je Peternel v letih ko je bil direktor znal spodbuditi tudi med sodelavci, tako da je bilo olajšano delo naslednjih generacij.

Še v naslednjih letih, ko je delal na oddelku za gospodarstvo občine Logatec, se je ves čas zanimal za razmere v Alpini in njene uspehe.

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Pred kratkim je umrl nekdanji direktor Alpine Anton Peternel. Na prehodu iz administrativnega v samoupravno gospodarjenje je Alpina potrebovala prav takšnega človeka kot je bil Anton Peternel.

Sredi julija prenovljena prodajalna v Zagrebu

Zunanost prenovljene prodajalne v Zagrebu

16. julija so ponovno odprli prenovljeno prodajalno Zagreb II. Kot kaže, bo prenovitev stala okoli 60 milijonov dinarjev. Obnova je potekala po načrtih nekega zagrebškega arhitekta, obnavljalo pa je združenje obrtnikov, prav tako iz Zagreba, medtem ko je police za skladišče izdelala in vgradila naša skupina za adaptacije.

Vse skupaj je bilo opravljeno dokaj dobro, tako da je sedaj prodajalna zelo lepa in tudi praktično urejena.

Čutiti je, da so zadovoljni tako prodajalci, zanimanje pa so pokazali tudi kupci.

Na otvoritveni slovesnosti je spregovoril direktor TOZD Prodaja Ivan Capuder, ki je orisal položaj, v katerem poslujemo. Med drugim je omenil tudi izboljšane pogoje za delo, ki jih ima sedaj prodajalna in izrazil upanje, da bo prodajalna po nekaj več kot dveh mesecih, kolikor je bila zaprta, začela prodajati še uspešneje kot prej!

Nejko Podobnik

Kolektiv prodajalne Zagreb II

Dozisyte

Bilo je kresovanje

Res je bilo. Dogodilo se je na Vrsniku v noči s 26. na 27. julij 1987. Začelo se je takoj po sončnem zahodu z bogatim kulturnim programom, nadaljevalo pa z vsem, kar lahko prinese noč, ki ima v kresnem času še posebno moč.

V kulturnem programu so nastopili številni domači izvajalci in gostje. Prva med njimi je bila vsekakor pesnica Svetlana Makarovič, ki nam je predstavila svoje lastne kresne pesmi. Dramska igralka Nadja Strajnar in Saša Miklavc sta prebrala nekatera, posebej za to priliko izbrana besedila; med drugim v naših krajih zapisano ljudsko balado Mlada Breda in zgodbo o tem, kako so Vrsničani gradili

svojo cerkev, izpod peresa Matevža Pečelina. Zapeli in zaigrali so nam tamburaši iz Reteč, fanfaristi pihalne godbe Alpina in ob lanskem kresu krščene Kresnice. Ogledali smo si diapozitive in kratki film.

Sredi vsega tega pa je tekel še poseben naravovarstveni program. »Povzročila« ga je dobra vila iz vrsniškega gozda. V šopku kresnega cvetja nam je poslala nekakšno protestno pismo, v katerem obžaluje žalostno usodo našega okolja in hkrati poziva, naj vendar že prenehamo s svojim nespametnim odnosom do narave. Njen apel so nato na svoj način ponovili tudi nekateri vidni predstavniki Zveze društev za varstvo okolja Slovenije (ZDVOS): Marjan Keršič-Belač iz Ljubljane, Franc Pintar iz Gorenje vasi in Franci Feltrin iz Škofje Loke.

Sama od sebe se ponuja primerjava z lanskim kresovanjem, ki je bilo prvo te vrste. Program je bil letos vsekakor boljši, obisk približno enak — nekaj čez 300 kresovalcev — noč pa je bila letos manj črna, manj kresna, skoraj prerisna; zdi se, da ni bila prava luna in da je to razlog, zakaj raznovrstno »kresno početje«, ki je sledilo kulturnemu programu — z izjemo uspelega balinarskega turnirja — ni bilo tako spontano in posrečeno kot lani.

Po svoje so jo zagodli tudi kresni škrti, ki so nekaterim spustili zrak iz avtomobilskih koles in jim tako zagrenili povratek. Kako naj si to razlagamo, kot sabotažno dejanje zlobnih sil ali kot namig, naj pridemo prihodnje leto raje peš?

Z njimi je rasla Alpina

Ko se nekdo približuje osemdesetim, ponavadi pričakujemo, da ni zelo zaposlen in da ima čas tudi za takele priložnostne pogovore. Za Jakoba Mravljeta to še vedno ne velja, čeprav pravi: »Zadnje čase ne delam več toliko, človek nekoliko oslabi in sedaj sem že nekaj časa bolj za varuha svoji vnučki. Naneslo je, da ni bilo nikogar, pa sem se lotil varstva vsak drugi teden in sedaj je moja...«

Sicer pa je bil nekdanji Jakob mojster svojega poklica. Preden je leta 1964 odšel v pokoj, je preživel vsa pionirska leta razvoja industrijskega čevljarstva v Žireh.

»Po vojni smo delali v Sindikalni dvorani. Takrat smo izdelovali zbite čevlje tako, da smo posamezniki opravili vse faze od začetka do konca.

Kasneje smo začeli s šivalno obutvijo in takrat smo že delali po fazah. Jaz sem delal na cvikariji.

Čevljarji po žirovskih delavnicah v okviru čevljarke zadruge Čevljarne smo takrat delali v popolnoma drugačnih pogojih kot sedaj. Imeli smo celo svoje lastno čevljarstvo orodje, kar se je spremenilo šele potem, ko smo se preselili v novo tovarno in so začeli orodje kupovati drugje oz. izdelovati doma.

Delali smo sicer običajno od 6. do 14. ure, toda v popoldanskem času je bilo veliko udarniškega dela. Toda nihče ni jamral, saj so bili ljudje veseli, da

imajo delo in da vidijo neko perspektivo. Kar zadeva delavnice, so bile v začetku dokaj skromno opremljene. Strojev ni bilo, če izvajamo čistilne stroje, puc mašine in rezkarje (fresmašine).

Delovni pogoji so bili seveda takrat tudi slabi. Za malico pa smo imeli od doma prinesen borovničev čaj in kruh. To je bilo vse.

Jakob je na cvikariji delal do leta 1952 (pred tem pa je bil nekaj časa za mojstra v vajeniški šoli), potem pa je prav na tem področju postal mojster. Obiskoval je tudi tečaj in opravil izpit za visokokvalificiranega delavca, kar je bil nekak pogoj za mojstra. Kasneje je bil mojster v lahki montaži, vse do upokojitve.

»Delavci smo takrat vsa sredstva namenili za razvoj in manj za OD, kar se nam je kasneje krepko poznalo pri pokojninah, ki so bile v začetku zelo nizke.«

Po upokojitvi sem veliko pomagal pri zidarjih, letos pa mi bolj nagaja zdravje in srčna astma, tako da sem bolj za doma,« je povedal Jakob Mravljeta.

Nejko Podobnik

počeli vse mogoče. Čemu ne bi navezali na to, sicer že prekinjeno tradicijo?

Ko smo si omislili še primeren program, je bilo vse nared za kresno predstavo v naravnem gledališču. Za tisto, kar je kresovanje v bistvu vedno bilo: praznovanje veselja do življenja sredi do kraja prebujene narave.

»O kresi se dan obesi.« Sonce na svoji nebesni poti nad našimi kraji doseže svoj vrh, vse, kar je pod njim, pa veselo raste in cveti. A kaj, ko prav v sredo tega veselja zmeraj kane tudi grenka kaplja; ve se namreč, da začne poslej moč sonca pojemati — »o kresi se dan prebesi« — in da bo šlo spet vse počasi, a zanesljivo navzdol, zimi in smrti naproti.

Veselje zagreni tesnobni krč. Zdi se, da je bil ta pri naših prednikih še posebno močan. Z naravo so bili bolj povezani in od nje bolj odvisni kot mi in verjeli so, da bodo soncu s tem, ko kurijo velike in številne ognje, pomagali ohraniti poletno moč. Kresovanje je bil magičen obred, poskus uročitve sil,

V programu sta sodelovala tudi dramska igralka Nadja Strajnar (druga z leve) in Saša Miklavc (skrajno desno).

ki nas skušajo oddaljiti od sonca.

Medtem so se časi spremenili, a tesnobno občutje sredi veselja do življenja navdaja tudi nas. Ko danes spet kresujemo, ne gre več za to, da bi priklicali v naše kraje večno poletje; znanost nam je razbila take iluzije. Danes gre zgolj za to, da bi ohranili naše naravno okolje vsaj toliko zdravo, da bi v njem lahko preživeli. V tem je bil že lani, letos pa še bolj, poudarek naše priveditve.

Vrsnik je hrib posebne vrste; v žirovski svet sega kot nekakšen pomol, obdan z dolinami Sore, Žirovnice in Osojnice. Idilični kos sveta, naseljena oaza na planoti sredi širnih gozdov, odkoder oteka čiste vode, vse skupaj pa je potopljeno v ocean čistega zraka, za katerega se zdi, da sega prav do sonca...

V ekološkem delu kresovanja so nam govorili Franc Pintar iz Gorenje vasi, Franci Feltrin in Marjan Keršič-Belač iz Ljubljane.

Še nedavno je bilo tako. Zdaj pa nič več! Če pogledamo od Vidica proti severu, uzremo Žirovski vrh, od koder uhaja uranski vrag, če proti jugu, bregove Raskovca, kamor vozijo idrijske smeti, gozdovi naokrog umirajo, po dolinah tečejo vedno bolj onesnažene vode, obdelovalno zemljo na ravninah še naprej pozidujemo, tudi zrak ni več tak, kot je bil... Le sonce še vedno sveti in greje kot zmeraj.

Včasih so menili, da je vse v naravi sestavljeno iz štirih elementov: zemlje, vode, zraka in ognja. Ogenj jim je nadomestil sonce; kurili so ga takrat in tam, kjer in ko ni bilo sonca. In to je potem zmeraj znova vzšlo. Danes ga kurimo zato, da bi z njegovo magično in očiščevalno močjo rešili njegove soprivine:

zemljo, vodo in zrak. Da bi v njem zgorele tiste zle sile, ki uničujejo naravo in zastrupljajo zdrave družbene odnose. Na slednje je v pesmi »Kaj bo jedel ogenj«, namignila Svetlana Markarovič.

Tudi za nas je kresovanje obred, s katerim skušamo zle sile uročiti, dobre pa okrepiti. In tako še omogočiti naše bodoče bivanje v teh krajih.

Če nam uspe poleg obogatitve našega kulturnega življenja še kak korak k izboljšanju ekoloških razmer, potem smo svoj namen dosegli. V tej smeri si bomo prizadevali tudi v prihodnje. Kresovanje je torej bilo in še bo, za kar se zahvalimo žirovskim delovnim organizacijam: Alpini, Etiketi, Kladivarju in Mercator-Sori, ki so podprle našo priveditev.

Miha Naglič

Delovna skupnost skupnih služb najboljša v malem nogometu

V okviru praznovanja štiridesetletnice Alpine je bil 4. julija tudi turnir v malem nogometu, na katerem so nastopile štiri ekipe: ekipa iz Novega Marofa, TOZD Prodaja, TOZD Proizvodnja in ekipa DSSS.

Po zanimivih bojih je v finalni tekmi ekipa DSSS premagala Novi Marof z rezultatom 2:0.

Tako je bil vrstni red naslednji:

1. DSSS, 2. Novi Marof, 3. Proizvodnja in 4. Prodaja

Nejko Podobnik

Na usnjariadi šesti

Letošnja usnjariada je bila junija v Novi Gorici, pod pokroviteljstvom Cicibana iz Mirne, ki praznuje letos 40 let obstoja.

Skupno je nastopilo deset ekip, s skupno okoli 360 tekmovalci, ki so se pomerili v malem nogometu, namiznem tenisu, odbojki, streljanju in balinanju.

V posameznih disciplinah so se naše ekipe uvrstile takole: namizni tenis — moški — Alpina 9., ženske so bile v namiznem tenisu 5., v streljanju moški — 3., v malem nogometu je bila Alpina šesta, v balinanju sedma, moški v odbojki peti, ženske pa so bile v tej disciplini tretje.

V skupni razvrstitvi je zmagal Konus iz Slovenskih Konjic z 48 točkami, pred Tovarno usnja Slovenj Gradec z 41 točkami in Planiko s 37 točkami. Alpina je bila šesta. Stane Čar

Po notranjski planinski poti

Piše: Silvo Dolinar

V vinotoku v vsakem času dobite hladen prigrizek in izvrsten refošk, kar tudi ne dobite vedno in povsod. Nato šele pride ono drugo — ogled okolice. Potok Lokva izginja v ponoru pod navpično 132-metrsko apnenčevo steno, sredi katere stoji edinstven in mogočen Predjamski grad. V njem je zanimiv muzej. Ko si bomo ogledali grad in okolico, ne pozabimo na šesti žig Notranjske planinske poti.

Od Predjame proti Nanosu bomo hodili precej časa po valovitih senošetih, dokler ne pridemo čez Kaculj v Šmihelj nad Hrenovnicami; tu so odkrili veliko grobišče. Na poti proti Stranam opazimo bunkerje in artilerijske utrdbe iz časov italijanske okupacije. Pri cerkvi raste zelo stara in mogočna tisa, pod njo je izvir izvrstne vode, nad vasjo so na dolgem brdu sledovi gradišča. Na poti navzgor, mimo zbiralnika postojnskega vodovoda, zgrajenega med prvo vojno, pridemo do cerkvice sv. Brica. Tu smo približno na pol poti; do vrha nam ostane še vzpon skozi bukov gozd, ki je obenem pravi raj za gamse. Morda bomo imeli

srečo in se nam bo kakšen postavil pred fotografski aparat. Še malo in bomo na vrhu Nanosa (1248 m), pri televizijskem stolpu in zgradbi RTV in pri Vojkovi planinski koči. Dom je po prenovitvi stalno odprt in nudi celotno oskrbo. Mi bomo po štiriurni počasni hoji poleg ostalega dobili tudi sedmi žig Notranjske planinske poti.

Z Nanosa se strmo spuščamo v Razdrto; pot je vsem dobro znana. Tu in tam si je treba pomagati z rokami, toda brez skrbi, če bomo zmogli vse ostalo, bomo tudi to.

Med potjo si dajmo toliko od diha, da bomo občudovali krasen razgled, za katerega bomo prikrašani po ravninskem delu, deloma po cesti, deloma po bližnjici, od Razdrtega do Senožeč. Tu je dobra gostilna — mislimo na izbiro in postrežbo; pot pa nas bo tu peljala v levo, v borov gozd, na Zlatno, nekaj predgreben Vremščiće, kajti od tu dalje je samo še pol ure na njen vrh, skozi nizek gozd in po širnem travnatem pobočju. Vse je tako prostrano, da je kar prav, da je vrhu Vremščiće (1126 m) visok kamen z dobro označbo, kaj vse se od tu vidi.

Poleg je še skrinjica s knjigo in osmim žigom naše poti. Tukaj je vedno lepo, posebno maja in junija, ker je med planinsko travo dosti redkega cvetja. Za hojo do sem bomo rabili tri ure. Kar težko se poslovimo od vrha in krenemo v dolino, ker nam je žal lepega razgleda; z Vremščiće pa je narava kot na dlani. Lep je spust po robu skozi mlad borov gozd, čez Košanski hrib, ni nam treba gledati za markacijami, samo lagodno se spuščamo. Pred seboj bomo videli Košano, nje vzeli »na muho« in prišli do nje kar poprek. Verjetno ne bomo mogli kar tako mimo vaše gostilne, posebno zato, ker v naslednjih naseljih Stara in Nova Sušica, Mala Pristava, Nadanje selo in Narin gostiln ni. Od tu bomo hodili po razmeroma ravnem in obraščenem svetu; sprememba bo le ob srečanjih s prebivalci osamljenih zaselkov. Ko bomo prečkali prago in glavno cesto, je Tabor (723 m) že blizu. Na vrhu je RTV pretvornik in deveti žig Notranjske planinske poti, ki je privezan z verigo. Razgled je imeniten, a posebej pogled na presihajoče Palško in Petelinje jezero. Z Vremščiće bomo na Taboru v štirih urah.

Ko zapustimo Tabor, smo kar hitro v naselju Silen Tabor. Ob razmišljanju od kod tako ime, si bomo ogledali Martinovo cerkvičo iz leta 1314, z znamenitimi freskami. Nato gremo dalje do Kalc, kjer so razvaline nekdanjega gradu. Leta 1941 se je v njem sestal odbor aktivistov Osobodilne fronte iz Pivke in Ilirske Bistrice, še prej, leta 1869, pa je bil tu slovenski tabor, katerega pobudnik je bil skladatelj Miroslav Vilhar. Ob stoletnici je bilo tu postavljeno spominsko obeležje. Oh, kako smo se zaklepetali in zagledali, toda naprej moramo; čas nas priganja skozi Zagorje, Bače in Koritnico. Tu se začne gozdna cesta, ki nas bo pripeljala skozi temne snežniške gozdove na prostrano jaso, s počitniškimi hišicami ob robih. Pri cesti na krizišču, malo zvišeno pod gozdom, stoji velik planinski dom, kot čuvar nad vsem tem. Dom je dobro oskrbovan in obiskan, kajti do sem vodita zasilna cesta iz Mašuna in precej boljše iz Ilirske Bistrice. Da ne pozabimo na deseti žig Notranjske planinske poti, ki jo je bilo od Tabora do sem točno pet ur!

se nadaljuje...

Dela na cesti Trebija—Žiri se nadaljujejo. Medtem ko so ponekod že položili asfalt, drugje še pripravljajo traso

Kljub zaporam se delavci in stroji vsak dan srečujejo z rednim prometom, kar brez dvoma precej moti delo.

Upamo, da boste po izidu časopisa lahko zapeljali že po asfaltni cesti.

»DELO-ŽIVLJENJE« je glasilo ALPINE, tovarne obutve Žiri, Strojarska ul. 2, n. sol. o., ki ima v svoji sestavi TOZD Proizvodnja, TOZD Prodajo in Delovno skupnost skupnih služb. — Ureja ga uredniški odbor: Tatjana Dolenc, Nada Govekar,

Tatjana Mohorič, Anuška Kavčič, Anton Pintar, Vladimir Pivk, Nejko Podobnik, glavni in odgovorni urednik. — Izhaja mesečno, naklada 2200 izvodov. Fotografije: Brigita Zemljarič. Tisk: TK Gorenjski tisk, Kranj

Ob rob javni razpravi o razvojnem programu

12. julija je bil predviden skupni zbor krajanov, kar se je žal izjalovilo, saj so prišli le štirje. Ali se ljudje za nič ne zanimajo več ali pa so posredi še kakšni drugi vzroki, med katerimi bi lahko bil tudi ta, da o razvojnem programu in finančnem načrtu za tekoče leto razpravljamo poleti, ko se je leto že prevesilo v drugo polovico. Ali pa morda ljudje za zbor niso bili primerno obveščeni ...

Tako je o razvojnem programu poleg organov KS razpravljalo le predsedstvo krajevne konference SZDL na seji, kjer so bili tudi predstavniki vaških odborov SZDL.

Ali ne bi bilo lepo, če bi kdaj o teh zadevah razpravljali tudi kak delavski svet delovne organizacije, od kjer prihaja največ denarja. Toda ob najboljši volji delegatov to ne bo možno, dokler bodo gradiva prihajala le dan ali dva pred sejo.

Nejko Podobnik

SGP Primorje iz Ajdovščine se je lotilo ureditve ceste skozi Osojnico. Najprej je treba urediti spodnji ustroj cestišča, kanale itd., potem šele pride na vrsto vse ostalo.

Tudi urejevanje cest v industrijski coni je ta čas v največjem razmahu. Kdaj neki bodo te ceste tudi zares koristne? Vsiljuje se niz vprašanj: preostala oprema industrijske cone, selitev obratov tovarn, povezave posameznih delov cest. Kaj pa obvoznica?